

WAVER 'T VJENNE

KWARTAALBLAD VAN DE VERENIGING OUD VRIEZENVEEN

44
2013

WAVERDAG 2013
VJEANS SCHRIIVEN
DE ZONNEBLOEM: 50 JAAR
SGT. WALTER IRVINE CHRISTSEN
MEER DAN 80 JAAR VRIENDINNEN
JAN JANS: REGIONAAL ARCHITECT
COENRAAD MULDER EN NAPOLEON
ARENDSHORST – BESCHUITKONING
WEDEROPBOUWGEBIED: RUILVERKAVELING
MET GOELYO ZEEZEILEND NAAR ST. PETERSBURG

Met Goelyo zeilend naar Petersburg

Door Frank Bartelink*

Ooit heb ik tegen mijn kinderen gezegd "voor zeilen en ballonvaren mogen jullie mij uit bed bellen. Laat ik nu op mijn 60e verjaardag een mailadres krijgen van mijn dochter met de opmerking "deze zeezeiler zoekt bemanning maar ik weet niet waarheen, wanneer of wat voor boot". Een sprong in het diepe dus, maar toch een mail gestuurd.

Het antwoord was verrassend, ik zoek bemanning voor een zeiltocht naar St. Petersburg en vertrek in mei. Nu "hang ik", dacht ik want dit is een unieke kans! Na goed overleg met mijn vrouw waren we er snel uit, DOEN! Er waren wel een paar kleine problemen zoals, geen ervaring met zeezeilen, navigatie, zeeziekte, geen zeilkleding, weinig voorbereidings-tijd en ik kende deze man en zijn boot helemaal niet!

Omdat ik een redelijk ervaren "vlak water zeiler" ben, wist ik wel wat er op mij af zou komen en heb dus contact gezocht met de schipper van de Goelyo, een zeewaardig zeiljacht. Na een paar kennismakingsgesprekken werd besloten dat we "er voor zouden gaan". Een andere belangrijk punt was het feit dat een paar "oer ooms" dezelfde reis drie eeuwen eerder ook hadden gemaakt. In mijn familie geschiedenis staat dat zij Rusluie waren die handel dreven met Rusland. Dit laatste werd een apart verhaal in een, voor mij, grensverleggende zee zeiltocht! Deze tocht was een onderdeel van het Nederland Rusland jaar waaraan de vereniging van kustzeilers deelnam met 30 zeiljachten en een motorboot. Op individuele basis voeren de deelnemers naar Hamina in Finland. In groepsverband mochten we de Russische douane passe-

ren met bestemming St. Petersburg. Via internet heb ik met succes informatie gezocht en gevonden over de Rusluie periode maar ook naar mijn familie geschiedenis. Het meest bijzondere was dat ik in contact kwam met "de stichting vrienden van St. Petersburg". Van hun secretaris dhr. Jan Lokker ontving ik de ontbrekende Russische stamboomgegevens waardoor ik bij de Bartelinks te Vriezenveen uit 1666 terecht kwam. Ik had alleen gegevens tot 1800 uit Almelo. Van Jan ontving ik ook een "kers op de taart". Een geadresseerde en ondertekende brief die door twee ooms verzonden was vanuit Rusland (en nooit is aangekomen). Deze was aangeboden door een handelaar. De brief is niet ge-

kocht maar wel gescand. Dat ik deze brief vervolgens per E-mail, drie eeuwen na dato, mocht ontvangen maakte voor mij de cirkel rond. Via Hugo Groeneveld, schipper van MS "de Brabander" (de enige motorboot) kwam ik in contact met Gerhard Boes en Hans Kobes van het Historisch Museum Vriezenveen. Om een mooi einde te maken aan deze vakantieperiode hebben mijn vrouw en ik het museum mogen bezoeken en is dit artikel ontstaan. In verband met de hoeveelheid tekst moest ik keuzes maken in dit verhaal. Bovenstaande is voor mij net zo belangrijk als de zeereis, de (soms heftige) avonturen onderweg, de zee- en natuur impressies, ontmoetingen met andere zeezeilers, activiteiten en bezichtigingen in het mooie St. Petersburg.

De zeereis

Om mijn achterban op de hoogte te houden heb ik een logboek gemaakt met dagelijkse aantekeningen. Na ons bezoek aan de Rusluie afdeling bleek dat het dagboek van de 14 jarige Jacob Kruys, wat samenstelling betreft, veel overeenkomsten heeft met mijn logboek. Door de intensieve reis heb je maar weinig vrije tijd om een logboek bij te houden terwijl ik een laptop had en Jacob het met een ganzen veer en inkt moest doen! Ik heb

respect voor deze 14 jarige knaap, wat heet discipline. Het is dan ook ondoenlijk een volledige impressie weer te geven. De vaarroute, Ketelhaven – Friesland binnendoor tot Lauwersoog (i.v.m. storm) – zeilend in de kou (10 C) langs de Duitse kust tot Brunsbuttel – Kielerkanaal – Kiel – oversteek naar Kalvehave, Denemarken – langs de Deense kust en oversteken naar Zweden, Gislövs lage – langs de Zweedse kust naar het dorpje Graddo dat ligt boven Stockholm – de oversteek naar Mariehamn in Finland – langs de Finse kust (westelijk) naar Helsinki en het verzamel-punt te Hamina – Russische grens – St. Petersburg – terug naar Finland en Helsinki. In Helsinki zijn mijn vrouw en ik per vliegtuig terug gevlogen naar Nederland. Onze vrouwen waren per vliegtuig naar St. Petersburg gevlogen en de schipper en zijn vrouw hebben de Goelyo weer naar Nederland terug gezeld.

We hebben alles meegemaakt behalve hagel en sneeuw. Steekwoorden zijn: vrieskou, onstuimige Noordzee kust, bruinvissen (kleine dolfijnen) moeie wadden eilandjes, drukke scheepvaartroutes, mooi- en hard zeilweer, moteren, inktzwarte wolken, mistig, mist, dichte mist (30 M), storm, onweer, regen, ongelukjes aan boord, averij aan het schip, prachtige uitzichten, de rust van de zee, windstilte, deining, golfslag, zware golven, storm, condensvorming, schitterende luchten en zeegezichten. Prachtige steden, dorpjes, aardige vriendelijke mensen. Typische contouren van de Deense- Zweedse- en Finse kusten en huizen. Met name de duizenden eilandjes in Zweden en Finland. "Scheren" genaamd. Deze Scheren variëren van enorm - groot – middel - klein en gevaarlijke rotsen net onder het wateroppervlak. Goede navigatie apparatuur

De zeezeilers aangekomen in de haven St. Petersburg

is een vereiste evenals continu opletten en scherp uitkijken, er zijn twee jachten op de rotsen gelopen! De toegang tot de Russische zeestraat- en de contacten met douane waren op zijn minst bijzonder te noemen, sommige mensen kregen last van hun zenuwen door alle papieren en formaliteiten.

St. Petersburg

Dit is een fantastisch mooie en grote stad met veel contrasten tussen extreem rijke- en arme mensen. Hoewel wij extreme bureaucratie tegenkwamen, waren de Russen zelf behulpzaam en vriendelijk. Naast het bereiken van St. Petersburg en de activiteiten van de zeezeilers, was mijn andere hoogtepunt natuurlijk het bezoek

ken van de Hollandse kerk. Hier werden wij hartelijk ontvangen waarna alles werd afgesloten met een bezoek aan het Russische monument op de begraafplaats Volkovo, dat een dag eerder officieel was geopend.

* Frank Bartelink is een nazaat van Vriezenveense Bartelinks, die zo'n drie eeuwen geleden naar St. Petersburg trokken. Hij woont met zijn vrouw Wilma in Veldhoven.

Frank en Wilma Bartelink bij het pos anthuide Nederland - Monument op Volkovo

